JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Zaturdag 18 Februarij.** **N°. 14.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 15 *Februarij* 1854. [n°. 1.]

[Staatsblad n°. 9.]

Gelezen de missive van den minister van kolonien, van 5 December 1853 la. A. no. 2/908, in antwoord op den dezerzijdschen brief van 26 Augustus 1853 no. 519/7 (besluit van dien dag no. 7);

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk; Te bepalen:

1. dat alle transport-kosten en voedingsgelden van naar Nederland overgevoerd wordende gouvernements passagiers voortaan geheel in Nederland zullen worden voldaan;
2. dat, met aanvulling der model-contrakten, opgenomen bij het staatsblad van 1851 no, 56, bij de overeenkomsten, aan te gaan voor den overvoer van gouvernements-passagiers naar Nederland zal worden bedongen: »dat de declaratien, door de schippers »of reederijen bij het departement van kolonien, ter zake in te »leveren, zullen moeten vergezeld gaan, behalve van het con»tract, ook van eene onderteekende verklaring der passagiers, »ten blijke van hunne aankomst in Nederland met het in het »contract vermelde schip, — en casu quo van de acten van »overlijden der passagiers, die gedurende de reis gestorven »zijn."

Ten Tweede: Den directeur der producten en civiele magazijnen aan te schrijven, om zorg te dragen, dat, wanneer personen, voor wier overtogt naar Nederland van gouvernementswege een contract is aangegaan, mogten achter blijven, alsdan daarvan onmiddelijk mededeeling worde gedaan aan den Gouverneur-Generaal, met opgave der omstandigheden die dat achterblijven hebben veroorzaakt, en van den invloed die dit zal behooren te hebben op de al of niet voldoening der bedongen transport- en kostgelden.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Wegens vertrek, eervol, het lid in den residentieraad te Soerakarta *A. J. Boers.*

Eervol, wegens ziekte, de commies op het bureau van den assistent-resident van Sambas, *C. H. Ruel*, uit zijne betrekking, en zulks onder toekenning van wachtgeld.

ONTHEVEN:

Eervol, uit zijne betrekking, de assistent-resident van Ngawie (residentie Madioen) *C. J. H. Abrahams de Melverda.*

BENOEMD:

Tot president van den raad van justitie te Batavia, mr. *A. J. Swart*, thans raadsheer in het hoog geregtshof van Nederl. Indië.

Tot lid in den residentieraad te Soerakarta jhr. *C. L. J. van Hogendorp.*

Tot assistent-resident van Ngawie (residentie Madioen), *J. H. de Senerpont Domis*, thans controleur der 1 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures

Tot eersten commies op het residentiekantoor te Samarang, *J. F. de Haart*, thans eerste commies op het bureau van den resident van Soerabaya.

Tot eersten commies op het residentiekantoor te Soerabaya, *D. Brouwer*, thans commies op het residentiekantoor te Djokjokarta.

Tot commies op het kantoor van den assistent-resident te Patjitan, tevens vendumeester aldaar, *G. F. H. Scharten*, thans commies voor de comptabiliteit te Bandong (Preanger Regentschappen.)

Tot commies op het bureau van den assistent-resident van Sambas, *F. J. F. Schönlaub*, thans posthouder te Soekadana (Wester-afdeeling van Borneo).

Voorloopig belast;

Met de betrekking van commies op het residentiekantoor te Pekalongan, *G.W. ten Cate*, ambtenaar op wachtgeld, laatst commies op het bureau van den resident van Rembang.

GESTELD:

Ter beschikking van den resident van Palembang, *H. J. Coster*, thans commies bij het bureau voor inlandsche zaken te Macasser.

Militair Departement.

BEVORDERD:

Bij het Wapen der Infanterie.

Tot Kapiteins;

Bij den staf van den Gouverneur-Generaal, de 1 luitenant der infanterie *J. van Pabst*, met bepaling, dat hij in zijne betrekking van adjudant zal continueren.

Bij het 1 bataillon, de 1 luitenants *H. A. M. Latour* en *J. J. B. Sterke*, respectivelijk van het garnizoens-bataillon op Palembang en van het 12 bataillon infanterie.

Bij het 2 bataillon, de 1 luitenant *V. A. Amiot*, van het garnizoens-bataillon in de 3 militaire afdeeling.

Bij het garnizoens bataillon in de 3 militaire afdeeling, de 1 luitenant *W. van Os*, van het bataillon, thans voor memorie, met bepaling, dat hij voorloopig voor memorie gevoerd en in zijne tegenwoordige betrekking te Pengaron zal blijven.

Bij het garnizoens-bat. ter Westkust van Sumatra, de 1 luitenant *P. J. C van Hoeij Schilthouwer*, van het bat.

Bij het garnizoens-bat. in de Molukkos, de 1 luitenant *A. de Veer de Rochemont*, thans gedetacheerd bij het korps sappeurs.

Tot Eerste Luitenants:

De 2 luitenant-adjudant *A. F. de Cassy*, met bepaling dat hij in zijne betrekking van adjudant in de 1 militaire afdeeling zal blijven continueren.

Bij het 1 bat. de 2 luitenants *J. van Leijden* en *O. H. Musch.* beiden van het batt.

Bij het 2 bat. de 2 luitenant *R. H. W. C. Manger*, van het garnizoens-bat. ter Westkust van Sumatra.

Bij het 6de bat. de 2de luitenant *J. G. le Clercq*, van het 11de bataillon.

Bij het 10 bat., de 2 luitenant *C. T. van Eugen*, van het bat.

Bij het 12 bat., de 2 luitenant *C. P. Frantsmann*, van het garn. bat. op Celebes.

Bij het 13 bat., de 2 luit. J. *V. Kriesfeld, C. Ravestein* en *H. A. B. W. L. von Koch*, allen van het bat.

Bij het garn.-bat. ter Westkust van Sumatra, de 2 luit. *A. J. F. Paternostre de Montlion*, van het bat.

Tot Tweede Luitenants:

Bij het 1 bat., de sergeanten *J. D. E. F. Thijs, J. F. Haus* en *L. H. C. Nilant;* de beide eersten van het 7 en de laatste van het 11 bat.

Bij het 6 bat. de sergeant *E. D. C. Middelaar*, van het 1 bat.

Bij het 8 bat. de sergeant *D. F. van Oort*, van het 7 bat.

Bij het 12 bat. de sergeanten *J. A. van Oort* en *P. F. C. G. Hedderich*, respectivelijk van het 7 en van het 1 bat.

Bij het garn.-bat. in de 3 militaire afdeeling, de sergeant *W. Broek* van het 1 bat.

Bij het garn.-bat. ter Westkust van Sumatra, de sergeanten *J. A. Quack* en *C. F. de la Chaux*, van het 7 en 11 bat.

Bij het garn.-bat. te Palembang, de sergeant *W. Grijping*, van het 11 bat.

Bij het garn. bat. op Celebes, de sergeant majoor *H. F. W. de Bruijn* van het garn. bat. ter Westkust van Sumatra.

GEPLAATST:

Bij de geneeskundige dienst te Samarang, de officier van gezondheid der 2 klasse *C. A. L. de Pecquer*, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaya, de officier van gezondheid der 2 klasse *H. W. Schwaneveld*, thans te Batavia.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de 1 luitenant der infanterie *C. B. Henrici*, en zulks onder toekenning van pensioen.

ADVERTENTIE.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag 27 dezer, des morgens ten 8 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden worden verzocht hunne namen en titels duidelijk te willen vermelden bij de aan den adjudant van dienst te doene aanvragen om audientie.

BATAVIA, 16 *Feb.* 1854. *De Kapitein Adjudant,* VAN HEERDT.

Bekendmaking.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat het hem ondoenlijk is, bij voortduring op ieder uur van den dag, al degenen te ontmoeten, die hem wenschen te spreken, zoodat hij er toe moet besluiten, daarvoor vaste dagen en uren te stellen, namelijk iederen Maandag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag, van twee tot half vier ure na den middag.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Zondag den 26sten Februarij. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur. Zie *Java-Bode* van 21 Januarij, No. 6.

De resident van Batavia brengt bij deze ter kennis van het publiek dat, ter voorkoming van ongelukken, alle rijtuigen, van waar ook komende en gaande naar het gebouw der societeit de Harmonie, in den avond van Zondag den 19 dezer, zich langs de oostzijde van Rijswijk derwaarts zullen moeten begeven, en zich van daar langs den weg naar Tana-Abang of langs Noordwijk en Molenvliet behooren te verwijderen.

Koetsiers, in wiens dienst zij ook mogen zijn, zich aan het bovenstaande voorschrift niet onderwerpende, zullen worden verpligt met hunne rijtuigen terug te keeren en de bepaalde volgorde in acht te nemen.

Aan ouders en voogden wordt tevens beleefdelijk medegedeeld, dat geene kinderen beneden de 12 jaren oud zullen kunnen worden toegelaten.

De resident der Preanger Regentschappen, maakt bekend. dat op een nader te bepalen dag van de maand Maart eerstvolgende, te Sumadang, paarden-, buffel- en rundermarkt zal worden gehouden, alwaar mede ten verkoop zullen worden gebragt:

Bastaard paarden, hengsten en merries, van 4 voet 3 duim tot 4 voet 9 duim
Makassaren van 3 voet 8 duim tot 4 voet 2 duim.
Wagenpaarden van verschillende hoogte, en
Eene hoeveelheid runderen.

De Directeur der Posterijen brengt ter kennis van het publiek, dat het van Singapore naar Australie bestemde stoomschip der *P. & O. Company* elk oogenblik ter reede van Batavia kan verwacht worden.

Dat de postpakketten van Batavia voor Australie bijna onmiddelijk na arrivement der boot zullen worden gesloten, en zulks op het medewerkend postkantoor in de stad.

Zullende, onmiddelijk na aankomst, het juiste uur van sluiten der depêches, zoo aan opgemeld kantoor dan wel aan dat te Weltevreden, op eene zigtbare wijze worden bekend gesteld.

Vendutien.

Op Maandag 20 Februarij, voor een huis op Vijfbruggen, Chinesche kamp, voor rekening des boedels van wijlen *Tan Kongsam.*

Op Dingsdag 21 Februarij, voor de woning van den luitenant *M. von Schaurotk*, in het kampement te Weltevreden, Passer Senin door gebr. *Roselje & Co.*

en

Tegen 4% vendusalaris voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.* Zie advert. n°. 210.

Op Woensdag 22 Februarij, voor een huis op de Zuider-voorrij, Djambatan Batoe, ten overstaan eener commissie uit het collegie van boedelmeesteren, voor rekening van wijlen den chinees *Khouw Bo Eko*, en anderen.

Op Donderdag 23 Febr., voor het locaal der weeskamer.

en

Voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Vrijdag 24 Febr., voor een huis op Passer Baroe, voor rekening des boedels van wijlen mevr. de wed. *Willmans* geb. *Patoor.*

Vendutie te Meester Cornelis.

Op Zaturdag 25 Febr., voor de woning van den majoor *de Brabant.* Zie advert. n°. 220.

Vertrekkende Personen.

J. Esser. — *Léon Olivié.* — de weduwe *Morin.*

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels.

Door de Agenten der Samarangsche weeskamer te Pekalongan: *D. A. Toorop.*

Door de Agenten der Samarangsche boedelkamer te Pekalongan *Lie Boey.*

KAPITEIN [illegible] OP ZIJN BUITENPLAATS. (*slot.*)

Betty Brantingham stond verbaasd." »Maar ze weten niet beter, mijnheer," zeide zij eindelijk, »de meeste van hen ten minste niet. 't Zijn arme, onwetende, onverlichte menschen."

»Dan zullen wij ze wel wat verlichten." zei de kapitein, een handvol kogels uit zijn zak te voorschijn brengende, »met deze ballen zullen wij in eenige van hen een venstertje boren."

»Och lieve hemel, mijnheer," sprak Betty, geheel ontsteld, »gij zijt precies als die heer dien men zegt, dat te Carlisle woont, en die al de dieven, welke hij kan magtig worden, in zijn put laat werpen en een sterke eikenhouten deur boven hen toesluit. Maar, genadige goedheid, wat een hard, onbarmhartig man moet dat zijn."

»Op mijn woord, een ferme kerel!" zei de kapitein lagchende. »Zeg tegen John dat hij den ezel zadelen en een briefje naar Guildford brengen moet!"

Betty keek hem nog eens verwonderd aan, maakte eene deftige buiging en ging heen.

De kapitein had weldra zijn zilverwerk te huis. 't Zag er prachtig uit, hoewel wat ouderwetsch gefatsoeneerd. Hij stak het ook niet onder stoelen of banken. want hij stuurde het in open manden naar een man in het naaste dorp, die bekend stond als een voortreffelijk polijster van zilver, en als tafelbediende bij de rijke heeren in den omtrek. In iedere mand lag een kussen op den bodem, en daarop lag het zilverwerk, luchtig op elkander gelegd, zoodat er nog meer scheen dan er eigenlijk was. De eene mand volgde de andere, en kwam terug, glinsterende als vuur in de zon. Men zegt dat hij alles twee maal heeft laten polijsten. In alle geval, men had daar nooit zulk een voorraad van goud en zilver zien ten toon gespreid, en er werd niet weinig over gesproken. 't Was genoeg om al de dieven in den omtrek in verzoeking te brengen, en Betty Brantingham opperde ernstig, hoewel eerbiedig, de bedenking of de kapitein niet de Voorzienigheid zelve in verzoeking bragt.

Maar er kwam niets van. De kapitein had nu eenmaal den naam, en wij gelooven waarlijk dat hij zijn tafelzilver vóór zijn huis op den weg had kunnen laten, even vrij als de pottejongens hun potten aan de zorg der Voorzienigheid toevertrouwen, hangende aan palen of liggende op de stoepen in de straten van Londen. Overal werden diefstallen, ja zelfs enkele moorden gepleegd, maar geen mensch kwam den kapitein te nabij.

Eindelijk — 't was in 't midden van den winter — werd de kapitein eens door een hevig geraas uit den slaap gewekt. Hij hield zich overtuigd dat er nu iemand ingebroken had. Hij strekte de hand uit naar zijn geweer, dat even als altijd geladen naast zijn bed stond, en luisterde. Er viel niet aan te twijfelen — er was iets gaande in huis. Hij hoorde beneden deuren open en toe doen; hij hoorde voetstappen op den trap. Hij sprong uit zijn bed, opende voorzigtig de deur en luisterde. Op dat oogenblik klonk hem een verschrikkelijke kreet in de ooren, uit de kamer zijner oude getrouwe huisbewaarders: »de hemel helpe ons, o! och! o! enz." 't Was de angstige stem van Betty Brantingham. »De schurken vermoorden haar," sprak de kapitein, »'t is geen ding om den gek meê te steken." Hij liet een paar kogels in den loop van zijn geweer vallen, en ijlde moedig den trap op, om de oude vrouw ter hulp te snellen. Toen hij op het portaal tegenover haar kamer kwam bemerkte hij dat de deur open stond; de morgen begon reeds aan te breken, want er viel reeds een lichtstraal door het venster aan het andere einde der zaal; hij kon een gedaante zien naast het bed, en de stem der oude vrouw werd met al somberder en somberder zuchten gehoord.

»Ze hebben haar vermoord!" riep de kapitein uit en trok tevens aan den trekker van zijn geweer. Hij ketste tegen de pan, en op hetzelfde oogenblik verschrikte hem een doordringende kreet van Betty Brantingham's eigen woorden: ». Heere, mijnheer! wat doet gij?"

De kapitein stond als aan den grond genageld. »Maar in 's hemels naam, wat scheelt u dan?" riep hij uit toen hij weder spreken kon, maar zich nog gevoelende

De ondergeteekenden zullen op Donderdag den 23sten dezer publiek verkoopen voor rekening van wien het zal mogen aangaan,

JFS 433/439 7 Pakken Molton Dekens,
min of meer beschadigd aangebragt met het Nederlandsch schip *Madura*, kapt. *T. Drayer.*

(214) JOHN PRYCE & Co.

BATAVIA, 15 *Februarij* 1854.

VENDUTIE

Op Donderdag den 23 Februarij door *John Pryce & Co.*, van Roode Wijn in vaten, ijzeren en koperen Ledikanten, Bendielantaarns, Pennemessen, Tafelmessen en Vorken, ijzeren Traliewerk, IJzer en Pleetwerk voor Wagentuigen, Handdoekengoed, damast Tafelgoed, wollen Dekens, Zakdoeken, Heeren en Kinder Sokken, Zeildoek, Copiëer Inkt en stalen Pennen, Mail en Copiëer Papier en à 4% vendusalaris van eene partij beschadigde Lijnwaden, zoomede van JFS 433/439 7 pakken Molton Dekens min of meer beschadigd, aangebragt met het Nederlandsch schip *Madura*, kapt. *T. Drayer.* (233)

VENDUTIE
te
MEESTER CORNELIS.

Zaturdag 25 Februarij voor de woning van den Majoor *de Brabant*, van eene pas twee malen gebruikte Wagen (Mylord), eene Palanquin, zoo goed als nieuw, eene Bendie, twee span goede Wagenpaarden, een Rijpaard, en voorts eene goed onderhouden Inboedel, als: Spiegels, Hang- en Staande Lampen, Schilderijen, Stoelen, Tafels, enz. (220)

Een gehuwd jong mensch, onlangs van Nederland geretourneerd en opgeleid op een Landhuishoudkundig Instituut, mede voor tropische gewesten, wenscht op billijke voorwaarden geplaatst te worden, bij de administratie eener plantagie. Adres, brieven franco, onder lett. B bij

(204) LANGE & Co.

SERVICES MARITIMES DES MESSAGERIES NATIONALES DE FRANCE.

De stoomschepen dezer kompagnie vertrekken tweemaal s'maands van Alexandrië, na aankomst der Oost-Indische mails, naar Marseille direct, en naar Italië, Spanje en Portugal, Griekenland en Turkije.

Reizigers direct naar Marseille gaande, hebben niet noodig quarantaine te Malta te houden, en moeten alleenlijk zij welke over Napels, Civita Vechia, Liverno en Genua gaan, daarvoor 24 uren te Malta blijven.

De schepen vertrekken denzelfden dag van Alexandrië als die der Oostenrijksche Lloyd naar Triest, en der P. en O. Comp. naar Southampton en Reizigers kunnen 3 à 4 dagen vroeger in Engeland of Nederland zijn als via Southampton.

Passagiers, die zich op de verschillende plaatsen wenschen op te houden, kunnen met een volgende boot vertrekken, zonder daarvoor meer te moeten betalen, en is dit geldig voor den tijd van 6 maanden.

Wegens nadere informatie gelieve men zich te wenden aan de agenten:

Te Batavia *Metzenderff Wilmans & Co.* Te Suez *A. de Goutin.* Te Kairo *Aug. Clément.* Te Alexandrië *Girette.* (243)

CONCERT

De ondergeteekende heeft de eer het kunstminnend publiek te berigten, dat hij, onder welwillende medewerking der **Toonkunst Maatschappij**, in het begin der volgende maand alhier met zijne **Androïde** een Concert denkt te geven.

(222) VAN OECKELEN.

BATAVIA, 18 *Februarij* 1854.

PAS ONTVANGEN:

Hammen. — Rookvleesch.
Grasboter.
Zoetemelksche en Leidsche Kazen.
Bloemkool in Potten.
Worst en Saucijs in Vaatjes.
Paarlde Gort.
Bessensap. — Poeder-Chocolade.

Bij

(234) VAN RIET & TER GOUW.

PRIJZEN DER KLEEDINGSTUKKEN
AAN HET
MAGAZIJN VAN HEEREN MODE-ARTIKELEN,
VAN
S. D. BRANDON.

ROKKEN EN JASSEN.

Superfijn Zwart Laken Rok	*f* 60.—
» » » Jas	» 50.—
» Thibet Rok	» 36.—
» » Jas	» 30.—
» » Buis	» 25.—
Zwart Orleans Jas of Rok	» 20.—
» » Paletot of Buis	» 15.—
Wit of geel Graslinnen Jas of Rok	» 10.—
Effen of geruit Ecru Jas of Rok	» 10.—
Wit Katoen Jas, Rok of Paletot	» 6.—
» » Buis	» 4.—
Heeren Ochtendjassen van div. stoffen.	*f* 10.— à » 20.—

PANTALONS.

Superfijn Zwart Satin de laine Pantalon	*f* 25.—
» » Tricot Pantalon	» 25.—
Gekleurd Casimir en Tricot Pantalons	» 20.—
» Zomerstof Pantalon	» 10.—
Wit Linnen Drill Pantalon	» 8.—
» Jaems of Keper Pantalon	» 6.—
Gekleurd Ecru Pantalon	» 8.—

VESTEN.

Geborduurd Thibet en Satin Vest	*f* 20.— à *f* 25.—
Effen Thibet Vest	» 15.—
Balvest met Goud en Zilver	*f* 14.— à » 16.—
Gekleurd Zijden Vest	» 10.— » » 14.—
Zwart Satin Vest	» 10.— » » 12.—
Gekleurd Piqué Vest	*f* 6.— à *f* 8.—
Effen wit Piqué Vest	» 6.—

ONDERGOEDEREN.

Witte Overhemden per dozijn	*f* 30.— à *f* 60.—
Gekleurde Overhemden » »	» 30.— » » 48.—
Flanellen Borstrokken » »	» 30.— » » 40.—
Lamswollen Borstrokken » »	» 36.— » » 60.—
Witte Cabaaijen » »	» 20.— » » 24.—
Gekleurde Nachtpantalons » »	» 20.— » » 24.—

VOOR HEEREN MILITAIREN.

Superfijn blaauw Laken Uniform-Rok of Jas met Passanten	*f* 60.—
Uniform-Rok of Jas voor Marine Officieren met Knoopen en Passanten	» 65.—
Blaauw Thibet Uniform-Rok of Jas voor Infanterie en Marine Officieren	» 40.—
Superfijn blaauw Laken Schutters Rok	» 40.—
Everlasting of Thibet Schutters Rok	» 25.—

VOOR LIVERIJ BEDIENDEN.

Gekleurd Laken Koetsiers-Rok of Jas met wit of geel Galon afgezet	*f* 40.—
Gekleurd Laken Buisjes voor Huisjongens of Palfeniers met wit of geel Galon afgezet	» 30.—
Zonder Galon f 5.— à f 10.— minder.	
Wit Keper Pantalons voor Koetsiers of Huisjongens	» 4.—
Gekleurd Laken Liverij-Vesten	» 8.—

Bovengenoemde guarandeert voor de beste bewerking, alsmede voor de beste Fournituren en de spoedige levering.
Het Magazijn wordt dagelijks met de nieuwste Heeren Mode-Artikelen vermeerderd.
Indien de Goederen niet volgens de bestelling geleverd worden, behoeft men dezelve niet te ontvangen.
NB. NB. Alle bovengenoemde prijzen zijn à contant of berekend op een crediet van ééne maand. (158)

Eene reeds behoeftige Europesche familie van onbesproken gedrag, verloor kortelings in man en vader haren laatsten steun, en de ongelukkige weduwe gaat met hare zeven kinderen, van welke het jongste naauwelijks vier maanden telt, eene toekomst vol jammer en zorg te gemoet, indien edele menschenvrienden haar niet in staat stellen, om, eene sobere broodwinning, waarin zij tot heden haar bestaan vond, voort te zetten.

Om de tot dit doel benoodigde som bijeen te krijgen, doen de ondergeteekenden een beroep op de hulpvaardigheid hunner medeburgers te dezer plaatse, met de verzekering, dat elke bijdrage, hoe gering ook, dankbaar zal worden ontvangen, en des gevorderd, ook inlichting gegeven door

F. U. VAN HENGEL.
H. R. VAN HEEKEREN.
H. M. VAN DORP.

De bijdragen gelieve men aan den 3den onderteekenaar *H. M. van Dorp*, te adresseren. (221)

RÉCEMMENT REÇU
de PARIS.

Pâtés de Foie Gras truffé.
» » » de Canards.
» » » Strasbourg truffé.
Perdreaux.
Allouettes,
Grêves
Pluviers.
Veau aux pois.
Riz de veau.
Truffes pûres.
Champignons.
Julienne.
Gelée de Viande.
Bouillon Gras.
Fruits à l'eau, au sirop, à l'eau de vie et au vinaigre. etc. etc.
Parfumeries fines de la Société Hygiénique.

(224) LEROUX & BERNE,
Noordwijk.

BENT'S & C^O
WATERCRACKERS,
(zonder bijsmaak)

aangebragt met het Amer. schip *Dolphijn*, zijn verkrijgbaar bij

(223) S. B. VAN KLEEFF & Co.

SAUCISSES DE LYON

à 6, 7, et 8 Florins.

Chez

(225) LEROUX & BERNE.

Manilla Sigaren,
No. 2 en No. 5, bij

(228) L. MEIJER.

PAS ONTVANGEN;

Boter, Zoetemelksche en Leydsche Kaas, Hammen, Saucijsen en Worst in Vaatjes, Vruchten op Water en op Brandewijn, alsmede eene groote partij Hollandsche en Fransche Conserves in blik, bij

(229) L. MEIJER.

CHAMPAGNE

van het merk Wibert & Grend, à Rheims,

bij

(230) L. MEIJER.

VAATJES BOTER,
inhoudende 40 Pond,
à f 50,— Contant per Vat.

bij

(213) S. B. VAN KLEEFF & Co.

S. B. VAN KLEEFF & Co
Passer Pisang.

Per schip *Joan Melchior Kemper*, ontvangen:

115 Zoetemelksche en Leydsche Kazen.
100 Vaatjes Puike Boter. (203)

Soerabayasche Aardappelen.
Makassaarsche Roode Visch.
Versch Americaansch Meel in Blikken.
» Beschuit.

Bij F. L. HUGHAN,

(211) *Groote Rivier.*

---

alsof hij in een paardenwed stond. »Vermoordt men u niet?"

»Och lieve hemel, neen!" antwoordde Betty, »maar ik heb zulk een verschrikkelijken aanval van kiespijn; ik ben juist even naar beneden geweest om een droppepermuntwater te halen; en ik hield mij juist aan den stijl van het bed vast, want ik kan het niet langer uithouden."

De kapitein voelde zijn bloed in zijn aderen stollen. Als zijn geweer niet toevallig geweigerd had, zou Betty Brantingham op dit oogenblik door zijne hand zijn gedood.

Gedurende langen tijd bleef de gedachtenis aan dit vreeselijk voorval in des kapiteins ziel; en hij meende waarlijk, dat, al kwamen nu al de dieven uit den omtrek, hij den moed niet zou hebben een enkel schot op hen te lossen.

Maar zie, eenige dagen later kwam hij op zekeren avond laat en onverwacht uit de stad terug en bevond dat vrouw Brantingham van zijn afwezigheid gebruik had gemaakt, om zijne slaapkamer eens geducht schoon te maken. Het vloerkleed was opgenomen, de vloer geschrobd en geboend, de gordijnen af, het huisraad in den gang gezet of op het bed opeengestapeld, geheel in die gezegende verwarring welke bij zulke gelegenheden heerschende is. Er bleef hem niets over dan zijn kwartier op te slaan in een kamer op de derde verdieping, zonder gevaar van een vochtig bed. Maar de kapitein was een oud soldaat. Hij vond de kamer goed genoeg, en viel al heel spoedig in diepen slaap. Uit deze zachte rust werd hij evenwel omstreeks middernacht gewekt door het wildste en vreeselijkst geschreeuw van moord! Duidelijk en onrustbarend klonk het door het geheele huis. Het scheen uit de kamer beneden hem voort te komen. Nu kon het niet een bloote aanval zijn van Betty Brantingham's kiespijn. Hij sprong uit zijn bed, maar het was pikdonker. De kamer was hem geheel en al vreemd; hij kon onmogelijk zich licht verschaffen, en hoe hij ook rondtastte naar de deur, hij kon ze niet vinden. Onbeschrijfelijk was de verlegenheid waarin de kapitein zich op dat oogenblik bevond. Hij liep langs de muren van de kamer, struikelde over stoelen, stootte zijn voorhoofd tegen den scherpen hoek van een kleerenkast; kwetste zijn scheenen tegen een latafel, en liep zich zelven hoe langer hoe meer in den weg. En al dien tijd klonk hem nog het geschreeuw van moord! in de ooren. Plotseling werd alles stil.

»Nu is 't gedaan," zuchtte kapitein Popham, »en dat alleen door die verwenschte deur!"

Hij verbeeldde zich reeds dat de oude lieden met afgesneden halzen in hun kamer lagen, en daar hij geen vuurwapens bij zich had, plaatste hij een stoel naast zijn bed, als middel tot verdediging indien hij aangevallen werd; vervolgens leide hij zich weer te slapen, om ten minste zijn lot geduldig af te wachten. Er kwam niemand; na eenige oogenblikken viel de kapitein in een diepen slaap, en ontwaakte eerst 's morgens ten negen ure. Toen herinnerde hij zich de vreeselijke kreeten van den nacht, stond haastig op, en begaf zich ijlings naar beneden, ten einde onderzoek te doen naar de uitgestrektheid der begane misdaad. Dat de oude huisbewaarders vermoord waren, daarvan was hij vast overtuigd. Hun slaapkamer stond open, hij keek er in, maar zag geen bloedige lijken. »Zou de oude vrouw weêr kiespijn hebben?" dacht kapitein Popham; »nu, dat zou een grap zijn!" Hij ging verder naar beneden, en daar zaten Brantingham en zijn vrouw te ontbijten, zoo bedaard of er volstrekt niets gebeurd was.

»Wel lieve hemel, vrouw Brantingham," zei de kapitein eenigzins teleurgesteld, »ik geloofde waarlijk dat gij beide vermoord waart."

»Vermoord, mijnheer?"

»Ja, gij schreeuwdet vreeselijk, moord!"

»O," zeide Betty, haar man verwonderd aankijkende, »hoe jammer dat wij er niet aan gedacht hebben het den kapitein te vertellen. Ik vraag u duizendmaal excuus, mijnheer; maar John's neef uit Hampshire — bans Roxby, een schoenmaker — is gisteren hier gekomen om John een weinigje intrest te betalen, dien hij hem schuldig was. Hij wordt altijd door droomen gekweld, mijnheer, en dan roept hij gedurig moord! moord! —

Nouvellement débarqué et en vente chez les soussignés, venant directement de Bordeaux; des marques connues S & S & B & C / BC

Vin Rouge St Julien (Médoc)
» » Margaux »
» » Lafitte »
» » Laroze »
» » Latour »
» » Hermitage crû de Monet (Bourgogne)
» » Chambertin
» Blanc Sauterne
» » Barsac
» » Frontignan
» » Bourgogne Mousseux

(en caisses de 1 & 4 dez.)

Fruits au Vinaigre (grands flacons).
» à l'Eau et à l'Eau de Vie (Teyssonneau).
Old Champagne Brandy.
Huile d'Olive.
Bouchons fins et surfins.
Vinaigre en 3on.
Sirops assortis.
Gelées »
Saucissons de Boulogne.
Eau de Lavende (Smith & Nephews).
Amandes en coques.
Conserves en boites, Patés Foie de Canard Truffés.
» » » » » d'Oie Truffés.
» » » Truffés Pures.
» » » Patés de Strasbourg Truffés.
» » » » » Gibiers
» » » » Jambons »
» » » Céléris au jus.
» » » Champignons.
» » » Petits Pois.

(206) L. CAMPREDON & Co.
BATAVIA, 15 Février 1854.

Parfumeries de la Société Hygiénique, Savon parfumé, Odeur pour le mouchoir, Huile pour les cheveux, Poudre de Violette, Boites à poudre avec houpettes Vinaigre de toilette, chez

(207) M. JANET.

TE KOOP

Twee goede Macasser Paarden.

Te bevragen bij

(202) H. M. VAN DORP.

Wegens vertrek, op zeer billijke voorwaarden te koop:

eene uitmuntende 6¾ octaaf

ENGELSCHE PIANO

van Broadwood,

expresselijk voor dit klimaat vervaardigd en sedert twee jaren in gebruik. Adres

(218) LANGE & Co.

TE KOOP,

Een Engelsch Bendie Palanquin voor een en twee paarden te bevragen bij

(241) HONIG & STEVENSON.

VERMIST.

Den 9 Januarij ll. is uit de stad aan den ondergeteekende verzonden een Blik, zonder adres, inhoudende **l'Encyclopédie Moderne, in 30 deelen.** Daar dit blik zeer waarschijnlijk verkeerd bezorgd is; zoo wordt degenen bij wien het mogt zijn afgegeven, beleefdelijk verzocht, daarvan kennis te geven aan den ondergeteekende of aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp*.

(208) E. NETSCHER.

De heer **R. J. A. Plump** teekent *voor* en *houdt de generale procuratie* van

(209) H. PLUMP.
BATAVIA, den 1 *Februarij* 1854.

---

f 50,000

in leen te bekomen, onder eerste verband van vastigheden. Adres lett. X

(210) LANGE & Co.

Wissels op *Nederland*

bij

(142) DE WEERDT, RUYL & Co.

HESSIAN ADVERTISSEMENT.

Great Hessian State Loan of 6,725,000 Doll.

To be reimbursed with 16,581,510 Dollars,
or.................. 2,400,000 p. Sterling.

This Loan is guaranted by the Government, and contracted by the eminent Banking House of Messrs. *M. A. von Rothschild and Sons*, in Frankfort on the Maine.

The following capital prices must be gained, viz:

14 of 40,000 Dollars.	60 of 4,000 Dollars.
22 of 36,000 »	60 of 2,000 »
24 of 32,000 »	120 of 1,500 »
60 of 8,000 »	180 of 1,000 »

etc., etc. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place 1 Juny 1854. The PRICE OF THE SHARES is as follows:

One share for £ 1 St.	Thirty shares for £ 20 St.
Six » » 5 »	Sixty-five » » 40 »
Thirteen » » 10 »	137 » for » 80 »

The undersigned have great pleasure in announcing that they are now appointed *Sole Agents* for this distribution in the British and Dutch Colonies, in consequence of the former Agents having *illegally* inserted in their shares, and made a *deduction of ten per cent*, on payment of the Prizes, without such being mentioned in their Prospectus, or authorized by the Contractors.

It has been thought necessary to lay these facts before the Public, so that they may *not be deceived by the caution which the dismissed Agents have thought fit to insert in the Newspapers*. The public are therefore informed, that if they wish to purchase Shares enjoying the full advantages, without any deductions, they must be signed by one of *our Firm*, who have been the Agents in England for upwards of twelve years, during which period, they have paid, to successful holders of Shares in Great Britain, prizes to the amount of £ 52,000 St., free of deduction, which have been distributed in Liverpool, Birmingham, Manchester, London, &c.

Shares will be forwarded, on receipt Bank Notes, Bills, or Drafts on Holland à 12 fls. equal £ 1 St.

Each Shareholder will receive, immediately after their Drawing, the List of the successful numbers.

The prizes obtained, will be paid in Batavia through an established Bank, upon delivery of the Prize Share.

Apply without delay, to the appointed Government Agents, Messrs. *J. A. Schwarzschild and Sons*, Bankers, Frankfort on the Maine; or their House, Messrs. *A. Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.

J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,
Bankers and sole appointed Government Lottery Agents, Frankfort on Maine.

ENGELSCHE LINNEN ENVELOPPES,

in verschillende formaten, alsmede Papeteries, Diamanten Pennen, Stalen dito in velerlei soorten, en andere Schrijfbehoeften, te bekomen bij

(216) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Aglaija 1854, No. 1.

Prijs per Mail voor den geheelen Jaargang, bestaande in 12 afleveringen, met Modeplaten en Patroonen *f* 9.

Te bekomen bij

(217) H. M. VAN DORP.

De Indiër 1854.

met Portretten.

Bij het maandelijksch Overzigt wordt voortaan als abonnés gratis afgeleverd het *Portret* van een beroemd *Tijdgenoot*.

De abonnementsprijs blijft onveranderd op *f* 36,— recepis, met *vooruitbetaling*.

Abonnementen en abonnementsgelden worden aangenomen bij

de Expediteuren,

(236) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

De ondergeteekende is steeds ruim voorzien van:

Methodes en Etudes voor Piano,

van *Bertini*, *Herz*, *Hunter*, *Burgmuller*, *Czerny* en anderen.

(215) H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1854

☞ UIT DE HAND TE KOOP.

MILL'S History of British India by *Wilson*, London 1845—49. 9 Vol.

Das **STAATS-LEXICON** von *Rotteck* und *Welcker*. 12 Vol. 1849.

Beide zeer goed geconditionneerd en onopengesneden, te bevragen bij

(227) H. M. VAN DORP,
te *Batavia*.

B E R I G T.

Bij de ondergeteekenden is thans in werking, de onlangs uit Europa ontvangen

STEMPEL PERS,

tot het *hoog-* of *op* drukken in blanco van *Namen* en *Naamcijfers* in diverse lettersoorten, op *Handelpapieren*, *Hoeken van Brieven* en *Visite Kaartjes* enz., gelijk dit tegenwoordig veel in gebruik is.

Bij eenige hoeveelheid zijn de kosten van stempelen zeer gering.

(235) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ontvangen en pas uitgepakt. Eene groote factuur

KANTOORBOEKEN

in diverse formaten gebonden in stevig lederen band, best en aangenaam schrijvend papier tegen zeer billijke prijzen bij

(237) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

ONTVANGEN:

Fraaije Papiersoorten. — Lak No. 0.
Ouwels. — Pennemessen.
Veren-, Diamant-, Stalen-, *Glazen* Pennen.
Vele Godsdienstige, Wetenschappelijke en Romantische Werken.
***Roll*, Uren aan de Godsdienst gewijd.**
Keur uit de Werken van *Cats*.
Koran in 't Arabisch, Prachtband.
Koran van *Kasimirski*, Fransche tekst.
Dictionnaire de l'Academie.
Un million de Faits.
Beroemde Fransche regterlijke Werken van *Chauveau*, *Duranton*, *Dalloz*, *Rogron*, *Rauter*, *Toullier*, *Rolland de Villargues*, etc.
Mineralogische Werken van *Blondeau*, *Brard* et *Combes*.
Vele Woordenboeken, waaronder die in Vier Talen.
***Weiss*, Grondbeginselen van Zedekunde en Algemeene Wereldkennis.**
Nieuwste Hollandsche en Fransche Roman-Lectuur, enz. enz.

N.B. Zoo spoedig mogelijk wordt een nieuwe Catalogus aangeboden.

(240) LANGE & Co.

ROTTERDAMSCHE COURANT

Editie voor Oost-Indië.

Wij zien ons verpligt *wegens de vele ongefrankeerde en tevens niet van het Abonnements-bedrag vergezeld gaande aanvragen*, beleefdelijk te herhalen:

Dat geen Courant mag worden afgeleverd, bijaldien het Abonnements-bedrag niet franco is overgemaakt.

De directie der Courant moet onmiddelijk door ons in het bezit der noodige fondsen worden gesteld, ten einde in hare groote kosten te kunnen voorzien.

De Correspondenten-Expediteuren,

(238) LANGE & Co.

ALGEMEEN HANDELSBLAD

Editie voor Oost-Indië.

Herinnering aan de voldoening van het Abonnement, met beleefde referte tot bovenstaande aankondiging.

de Correspondenten-Expediteuren,

(239) LANGE & Co.

---

maar anders, ziet ge, is hij zoo onnoozel als een kind.''

»En waar is hij nu?'' vroeg Popham.

»O, hij is nu al weêr halfweg huiswaarts. Dezen morgen te vier ure heeft hij bij ons aan de deur geklopt, zeggende dat hij vreeselijk gedroomd had, en nu wakker zijnde, vertrekken wilde.''

»'t Is goed, maar laat hem nooit weder hier slapen,'' zei de kapitein.

Zoodanig waren kapiteins Popham's avonturen op zijn buitengoed, den eersten winter nadat hij er bezit van genomen had. Vóór den volgenden winter had hij reeds vele kennissen gemaakt in de steden daar buiten; hij had nu een groot en winstgevend beroep, en eindelijk trad hij ook in 't huwelijk.

De kapiten heeft nu eenige jaren te Craigsholl gewoond, op de grenzen van een zeer woeste en eenzame streek. Door den geheelen omtrek werden tallooze opligterijen en diefstallen gepleegd, en de kapitein scheen zich te verwonderen dat niemand er aan denkt om hem te bestelen, want alleen zijn tafelzilver is duizenden waard; maar Betty Brantingham zegt: »neen, hier zullen ze niet komen.''

Op een groot diner verklaarde een oud baron, die tot de partij der protectionnisten behoorde, dat de Whigs oorzaak waren van zoo veel inbraak en diefstal. »Zij hebben al de instellingen des lands ondermijnd,'' zeide hij, »en aan die schurken een smaak voor weelde gegeven, alleen door hun lezen te leeren. Ze zijn tegenwoordig zoo slim, dat ze precies kunnen zeggen waar het geld en het zilver bewaard wordt.''

»Neen,'' zeide kapitein Popham, »wij hebben dat alles gedaan. Zorgeloosheid in onze eigene legerplaats stelt ons als van zelve aan de aanvallen der vijanden bloot. Wij weten dat er een treurige hoeveelheid van onkunde en armoede in deze streken heerscht, en als wij veilig willen wonen, moeten wij die zoo veel mogelijk trachten uit te roeijen. Als wij vet en lui zijn, is er een groot aantal mager en schrander. Als wij verleidelijke hoopen zilverwerk en geld willen hebben, moeten wij waakzame en voldoende middelen bezigen om ze te beveiligen. Neem een uitmuntende policie, en houd die goed, door er het oog op te houden. Zie dat uw deuren en vensters goed gesloten worden, mijnheer! Er is, geloof mij op mijn woord, geen grooter waarheid, dan dat daar, waar de dieven niet in kunnen komen, zij ook niet in zullen komen. Hang bellen aan uw deuren en vensters; neem klappermansratels in uw slaapkamer. Gebruik een matig, ligt verteerbaar avondmaal, of in 't geheel geen, en geef uw dienstboden niet te veel sterk bier voor zij naar bed gaan, en dan zullen zij zoo gerust slapen dat ze niet ligt wakker zullen worden. Neem een kleinen kefhond binnen, of wel een grooten bulhond buiten de deur; en als de schurken dan toch een aanval op uw huis doen, geef hun dan een stevigen welkomstgroet uit uw venster, met een schot fijnen hagel; maar laat ze u nooit vinden in uw nachtgoed op de wacht staande, terwijl zij u een pistool of een roestig mes voor den neus houden. Dat is een belagchelijke en zeer vernederende positie, en geen goed practicus zal zich ooit op die wijze laten verschalken.''

»Dat is wel waar,'' zeide een geestelijk heer, die ook aan tafel zat. »Ik wil kapitein Popham niet vleijen, maar volgens dingen die ik van hem weet, houd ik hem voor den barmhartigsten mensch in onze streek; en ik geloof waarlijk, dat het zeer waarschijnlijk is dat de eerste trek van strengheid, dien hij getoond heeft toen hij bij ons kwam wonen, vele misdaden en het plengen van meer onschuldig bloed voorkomen heeft dan gemakkelijk te berekenen is.''

»Ja, ja,'' zeide de oude baron, »dat is alles wel waar, mijnheer, maar de kapitein bewaarheidt het oude spreekwoord: die den naam heeft van vroeg op te staan, mag wel eens lang te bed liggen.''

»Juist zoo,'' was het antwoord van den geestelijken heer.

à Contant te Koop.

Het **Tijdschrift voor Nederlandsch Indië**, geheel compleet tot en met den Jaargang 1853. . *f* 100.

Valentijn, Geschiedenis van Oost-Indië, *zeer fraai exemplaar, gebonden in h. Eng. b.* . . . *f* 150.

Te bevragen bij

(226) H. M. VAN DORP, te *Batavia*.

Het vertrek der stoomboot **Banda**, naar *Samarang* en *Soerabaya*, is bepaald den dag na arrivement der verwacht wordende landmail.

Voor Passage en nadere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot

de Agenten,

(242) B. KOPERSMIT & Co.

Voor passage naar Nederland wordt aangeboden het Nederlandsch fregatschip *Generaal baron van Geen* kapt. *G. Rotgans*, voerende eenen geëxamineerden scheepsdocter en voorzien van uitmuntende inrigtingen, om tegen ult. Maart van Batavia te vertrekken: adres bij de heeren *Ruyl, Cramer & Co.* te Soerabaya en alhier bij

(231) DE WEERDT RUYL & Co.

Voor passage naar Nederland wordt aangeboden het Nederl. barkschip *Azia*, kapt. *C. Abrahamsz Jr.*, voerende eenen geëxamineerden doctor en voorzien van eene ruime campagne en verdere uitmuntende inrigtingen; genoemd schip zal vermoedelijk tegen het einde van Maart van Soerabaya kunnen vertrekken. Men informere zich bij den Gezagvoerder. dan wel te Soerabaya bij de Heeren *Tiedeman & van der Burg*, en alhier bij de agenten

(205) HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA.

Op den 16 dezer is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal met mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg in den morgen van Buitenzorg alhier aangekomen.

— Met leedwezen deelen wij het overlijden van den heer *C. L. Casteren van Cattenburg*, zendeling leeraar te Toegoe en Depok, in den nacht van 16 en 17 dezer mede. Die beide inlandsche christengemeenten verliezen in hem een ijverig en bekwaam herder, terwijl ook de letterkunde in deze gewesten een niet ongelukkig beoefenaar in hem betreurt.

— Naar men verneemt zal op den 22 aanstaande de 3de. compagnie (Inlandsche) van het, naar de Westkust van Borneo bestemde 7de bataillon der infanterie op de particuliere stoombooten *Ambon* en *Macasser* inschepen om naar Pontianak te worden overgevoerd, wordende die vaartuigen dagelijks verwacht van Samarang, aan boord hebbende eene compagnie van het bataillon sapeurs, mede derwaarts bestemd.

— Het is nagenoeg van algemeene bekendheid dat, op de wereldtentoonstelling in 1852 te Londen gehouden, de voortbrengselen van Nijverheid, uit de Overzeesche bezittingen van Nederland, zoo die al zijn tentoon gespreid, niet als zoodanig zijn erkend geworden, en dat de klagten, alsof Nederland de voortbrengselen zijner kolonie had achter gehouden, maar al te gegrond zijn geweest. Die vlek moet worden uitgewischt, en hiertoe biedt zich de gelegenheid aan op de in 1855 te Parijs te houden wereldtentoonstelling.

De Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid te Haarlem heeft eene hoofd-commissie benoemd, bestaande uit de heeren: *C. J. Glavimans*, te Rotterdam, *Y. D. C. Suermondt*, te Utrecht en Mr. *W. E. C. van Hasselt*, te Amsterdam, om de belangen der Nederlandsche Nijverheid, bij de Tentoonstelling die te Parijs gehouden zal worden, te bevorderen.

Die hoofd-commissie, die door Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche zaken is erkend, en de toezegging van dien Minister heeft bekomen, dat Zijne Excellentie op allerhande wijze, ook door geldelijke bijdragen aan hare bedoelingen bevorderlijk zoude zijn, heeft, voor zoo veel betreft de inzending van voorwerpen van Nijverheid uit Ned. Oost-Indie, de medewerking verzocht en verkregen van de Nederlandsche Handel-Maatschappij; en dien ten gevolge is de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij bereid om, zoowel op Java als bij hare Agentschappen op de Buitenbezittingen, allen die zich genegen mogten toonen voortbrengselen van Nijverheid naar Nederland te verzenden, bestemd voor de te Parijs te houdene Tentoonstelling, daarin behulpzaam te zijn, en zoowel door het geven van inlichtingen als gedeeltelijke te gemoetkoming in de vrachten naar *Nederland*, tot het gewenschte doel mede te werken.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Den 3 Febr. jl. overleed te Djokjokarta, de pangeran majoor *Serang*, een afstammeling van een der voornaamste vroegere geestelijke vorsten, en oom van den pangeran adhipatie *Noto Prodjo*, die ook later zijn schoonzoon werd.

Hij verkreeg in 1827 den rang van majoor. benevens de distinktiven der vooruaamste prinsen van Djokjokarta.

NEDERLAND.

De fransche *Moniteur* bevat het volgende artikel, welks overneming ook in buitenlandsche bladen door dat regeringsblad is verzocht:

»Sedert zestig jaren heeft het archief der marine verscheidene malen aanmerkelijke verliezen ondergaan. Talrijke stukken, van zeer veel gewigt voor de geschiedenis der groote zeehelden, de administratie, de aardrijkskunde en staatkunde, voor zeevaart en oorlog, zijn in den handel geraakt en in verzamelingen van handschriften overgegaan. Het departement van marine beschouwt het als onvermijdelijk noodzakelijk, de daardoor in het archief ontstane leemten aan te vullen. Met vertrouwen wendt het zich tot allen, die thans in het bezit zijn van sommigen dier documenten waarvan het is beroofd, overtuigd als het is dat geen dier bezitters aarzelen zal aan genoemd departement, zoo al niet de originelen der brieven, memoriën, instructiën, rapporten enz., die, onder verschillende regeringen door de secretarissen van staat aan hunne agenten, of aan die ministers door de officieren en ambtenaren werden gerigt, dan toch zeer naauwkeurige en gewaarmerkte afschriften voor zooveel mogelijk, van die geschiedkundige stukken te doen toekomen. Het departement van marine vertrouwt dat aan dit beroep, gedaan op de verzamelaars in Frankrijk en het buitenland door hen zal worden gevolg gegeven en dat zij het zich tot pligt zullen rekenen, al die documenten terug te zenden waarvan het hun bekend is dat zij aan den Staat hebben behoord, en die zij thans in hun ongestoord bezit hebben,"

ENGELAND.

Londen, 17 Dec. De politieke wereld van Downing-street is natuurlijk in groote opgewondenheid. Men heeft vergadering gehouden ten huize van sir *James Graham*, nadat lord *Aberdeen* bij H. M. ter tafel geweest was, en de *Times* is heden bezig met een nieuwen blaam te werpen op het karakter van lord *Palmerston*, door zijn besluit toe te schrijven aan eene vete met lord *Russell*, die aanbevolen wordt tot plaatsvervanger van den minister van binnenlandsche zaken, zijnde thans, zoo als men weet, lid van het ministerie zonder portefeuille; andere bladen noemen Fox Maule.

De *Morning-Post* bevat een artikel vol verontwaardiging tegen den *Times*, welk blad beschuldigd wordt niet alleen van ongeoorloofde mededeelingen van hetgeen in een kabinetsraad plaats vond; maar ook van opzettelijken laster en al wat verder verachtelijk is. Men dient hierbij te voegen, dat het publiek geneigd schijnt deze beschuldigingen te billijken.

De *Press* berigt, dat lord *Palmerston* in overeenstemming handelde met den markies van Landsdowne en de leden der oude Whig-school. Lord *Palmerston* bevindt zich thans op het verblijf van den markies te Bowood en vertrekt aanstaande week naar zijne eigene bezittingen. Heden wordt een kabinetsraad gehouden. Behalve het puseystische orgaan, de *Morning Chronicle*, hebben zich alle bladen aan de zijde van lord *Palmerston* geschaard.

De coalitie is verbroken, dit is zeker; doch wie haar wenschte te verbreken en met welk oogmerk zij verbroken werd, zal spoedig blijken. Niemand of ten minste weinigen slaan blindelings geloof aan hetgeen twee organen der meerderheid in het kabinet zoo dringend beweren, namelijk dat de *Reform-Bill* voor de verkiegen de hoofdoorzaak geweest is. Lord *Palmerston* stemde even als de markies van Landsdowne, niet geheel in met de gevoelens van lord *John Russell*, die gezegd wordt de stemmen van een aantal graafschappen op de fabriek-steden te willen overbrengen; — doch volgens de eigen woorden van laatstgenoemde, was het verschil te gering om af te treden, ofschoon lord *Palmerston* welligt dien grond koos, omdat de maatregel van lord *John Russell* afkomstig was.

P.S. De *Globe* noemt thans ook de *reform-bill* als oorzaak van *Palmerstons* aftreding.

De engelsche boot der *General st. nav. company* op Rotterdam is, nu de brievenmaal daarmede niet verzonden wordt, heden blijven liggen en zal waarschijnlijk ook Woensdag niet vertrekken, omdat het saizoen geene reizigers oplevert.

— De Engelsche admiraliteit heeft beslist, dat er op kosten van den staat geene expeditie meer zal worden uitgezonden tot opsporing van den ongelukkigen kapitein *John Franklin* en zijne medgezellen.

Edinburg, 17 Dec. De heer *Wijndham*, directeur van den koninklijken schouwburg, had op het aanplakbillet iets zeer bewonderenswaardig aangekondigd. Het ballet *de Boschbloemen* werd gegeven. In de laatste acte breekt een onweder uit en de directeur had den vernuftigen inval gehad om een toestel te doen maken, waardoor die donder verschrikkelijk nagebootst moest worden. Die proef was werkelijk al te bewonderenswaardig en de uitslag al te volmaakt. De donder, volkomen goed nagebootst, rolde met zulk eene kracht door de zaal, dat men vreesde dat deze zou instorten. Een panische schrik overviel de aanschouwers, algemeen was de ontsteltenis in het parterre en in de galerijen: iedereen ging op de vlugt en het was te voorzien dat de menigte zich aan de deuren zou dood dringen. De heer *Wijndham*, door eenige personen bijgestaan, riep uit al zijne magt om de vlugtelingen gerust te stellen, dat er geen gevaar bestond en dat juist dat geluid het bewonderenswaardige was, dat hij wilde vertoonen. Een schaterend lagchen volgde op de vrees en het publiek juichte krachtig het vernuftig toestel toe, dat zoo natuurlijk het geratel des donders nabootste.

BELGIE.

Antwerpen, 9 Dec. Men schrijft vanBeloeil, dat de prins *de Ligne* een jagt aangelegd heeft, waartoe slechts 12 personen genoodigd waren, doch gedurende welke men niet te min gedood heeft 286 hazen, 4 patrijzen, 6 snippen, 111 konijnen, 11 fesanten en 6 rheebokken, te zamen 424 stuks.

Antwerpen, 15 Dec. Den 4den dezer des avonds ten 9 ure, deed zich in het kanaal van Willebroeck, digt bij de sluis dier gemeente, een geschreeuw om hulp hooren. De sluiswachter, *Jacob Op de Hyde* hoort het, gaat er op af en ontwaart een man spartelende in het kanaal. Zonder aarzeling en in weerwil der diepe duisternis en de koude, werpt hij zich in het water en is zoo gelukkig den drenkeling op den oever te brengen.

Den 9den December daaropvolgende kwam eene vrouw op den oever van het kanaal om linnen uit te spoelen. Door het ijzen was de helling glad geworden, zij gleed uit en viel in het water. Op haar geschreeuw werpt zich een man in het kanaal, maar de koude grijpt hem aan en weldra is hij zelf in levensgevaar. Twee andere personen sprongen hem na om de drenkelingen te redden, dan de koude en het water dat in hunne kleederen dringt, belemmeren hunne bewegingen; — daar komt *Op de Hyde* aan en slechts zijn moed raadplegende vliegt hij zijnen gelijken te hulp en vier personen zijn hem het leven verschuldigd.

Die daden van zelfopoffering van de zijde van dien onverschrokken *Op de Hyde* zijn niet zeldzaam, — reeds heeft hij 36 personen uit het water opgehaald.

— In de gemeente Gheel woont een krankzinnige, die den ouderdom van 105 jaren bereikt heeft. Die man, *Andreas Mertens* geheeten en vroeger in dienst bij de directie der weeshuizen te Brussel, behoorde tot de eerste zending, welke die stad op 15 Augustus 1803 naar Gheel deed en was alzoo op dat tijdstip reeds 55 jaren oud. Opmerkenswaardig is het ook, dat hij, gedurende de 50 jaren, die hij zich nu te Gheel bevindt, steeds bij ééne en dezelfde familie heeft ingewoond.

Antwerpen, 23 Dec. De tijdingen, die wij van de omstreken van Ninone en Grammont ontvangen zijn van hoogst bedroevenden aard. De gendarmerie is uitgezonden tot opsporing van benden bedelaars, die zich aan de zwaarste aanrandingen van den eigendom schuldig maken. Onlangs vertoonde zich in den nacht eene bende van ten minste twintig personen voor eene boerenhoeve. Na met hevige slagen op de deur geklopt te hebben, eischten zij van den eigenaar levensmiddelen en geld, waaraan hij voldeed. De boer wierp hun uit een venster al het beschikbare brood en een som van zestig franken toe, die de aanranders, alvorens te vertrekken, gretig verdeelden.

— Op den 17den December is te Cuesnem de oudste der veldwachters van die provincie, misschien wel van gansch Belgie overleden. Hij heette *Jan van de Koke* en had den ouderdom van 100 jaren en 6 maanden bereikt.

FRANKRIJK.

Men spreekt van een zeer scherpen brief, dien de heer *de Montalembert*, wiens vader een der regters was die in 1815 *Ney* veroordeelden, moet hebben geschreven aan den heer *Dupin*, ter zake van diens redevoering bij gelegenheid van de onthulling van het standbeeld van dien maarschalk.

Parijs, 16 Dec. De heer *Fourichon*, gouverneur van Fransch-Guiana, is, op zijn verzoek, terug geroepen. Hij had de hoop opgegeven, om de strafinrigting aldaar op goeden voet te organiseren. Zijn opvolger is de heer *Bonard*, kapitein ter zee. De keizer volhardt in het behoud dier kolonie, alwaar evenwel de sterfte ontzettend is. De heer *Bonard* was vroeger gouverneur van de bezittingen in de Groote Stille Zuidzee.

— De krijgsraad te Mézières heeft den kapitein *de Laporte*, beschuldigd van moord gepleegd op zijnen generaal, graaf *de Neuilly*, vrijgesproken.

— Volgens de *Köln. Zeit.* zou keizer *Napoleon* door tusschenkomst van den bisschop van Straatsburg. den aartsbisschop van Freiburg (in Baden) hebben geraden zich te onthouden van elken nieuwen stap in zijn conflict met de regering, totdat de zaak te Rome eene beslissing zal hebben erlangd.

Parijs, 17 Dec. *Namik-Pacha* en zijne beide zonen zijn heden naar Londen vertrokken.

DUITSCHLAND.

Oldenburg, 3 Dec. In den loop van dit jaar, en wel tot 1 November, zijn uit de Oldenburgsche haven Brake niet minder dan 33 schepen met 5598 landverhuizers naar Noord-America gezeild.

Berlijn, 7 Dec. Naar aanleiding van de talrijke manifestatiën ter gunste van den aartsbisschop van Freiburg, heeft de Pruissische policie het strengste toezigt op de jezuïten bevolen; tot hunne uitzetting is echter niet besloten, hoezeer het gerucht daarvan reeds is verspreid.

— Mevrouw *Goldschmidt* (*Jenny Lind*), die sedert vier jaren zich in Duitschland niet heeft doen hooren, is den 28 November te Dresden opgetreden in een concert ten voordeele der armen, en werd door een voornaam publiek met onbeschrijfelijke geestdrift ontvangen.

Gotha, 7 Dec. Voor eenige dagen hebben de hertog en de hertogin zich in levensgevaar bevonden, doordien het rijtuig waarin beide zaten, en waarvan de paarden door den hertog zelven werden gemend, bij het afrijden van eene helling tegen een steen stiet en kantelde. De hertog viel uit den wagen en de paarden holden met het rijtuig, waarin de hertogin zat, voort, tot dat zij aan een paal kwamen die hun de verdere vaart belette. De as vloog aan splinters en de wagen werd verbrijzeld. De hertogin viel er uit; zij is echter ongedeerd gebleven, terwijl de hertog eene ligte kneuzing heeft bekomen.

— Uit Freiburg in Baden wordt geschreven, dat aldaar een brief is ontvangen van den heer *von Raumer*, minister van eeredienst in Pruissen, waarin aan den aartsbisschop wordt kennis gegeven dat de koning van Pruissen geneigd is aan de wenschen van dien prelaat, met betrekking tot het kerkelijk beheer in de Hohenzollernsche landen, gevolg te geven, en hem in al de regten te bevestigen, welke de overige bisschoppen in Pruissen uitoefenen.

— Ten vorigen jare werden te Koningsbergen 192 timmermansgezellen, wegens moedwillig staken van hunnen arbeid met kwade bedoelingen, tot veertien dagen gevangenisstraf veroordeeld. Thans heeft de koning, voldoende aan een hem bij zijn jongst verblijf in die stad kenbaar gemaakt verzoek, aan al de veroordeelden kwijtschelding van straf verleend.

Weenen, 11 Dec. Volgens een brief uit Cattaro, zijn aldaar aangekomen *Petro Petrovich* en eenige andere leden van den Montenegrijnschen senaat, die, deel hebbende genomen aan eene zamenzwering tegen den regerenden vorst *Danielo*, tot de vlugt genoodzaakt waren.

— Eene telegrafische dépêche uit Weenen van gisteren houdt in dat de Porte, na langdurige onderhandelingen, eindelijk heeft toegestemd in het beramen van eene schikking.

— Volgens een te Koningsbergen verspreid gerucht, dat veel geloof vindt, heeft in eene naburige provinciestad, eene vrouw uit den deftigen stand haar kind, dat zij nog zoogde, laten verhongeren. De ontaarde moeder bevindt zich in hechtenis, hoewel men hoopt, dat het vermoeden van waanzinnigheid sich moge bevestigen.

Weenen, 15 Dec. Uit Cattaro verneemt men dat de vlugt van den oom van *Danielo* en van eenige andere Montenegrijnsche hoofdofficieren, een gevolg is van een conflict tusschen dien vorst en eenige voorname personen in den lande. *Danielo* beweerde, op gezag van de mededeeling eens bedienden, dat eene zamenzwering tegen hem was gesmeed, en was voornemens zijnen oom *Pedro Petrovich*, broeder van den overleden *Vladika*, en verscheidene andere rijksgrooten te doen onthoofden. De dus met een schandelijken dood bedreigden reddeden zich door de vlugt, en verlangen nu een onderzoek opdat de valschheid der beschuldiging aan het licht kome.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 18 Februarij 1854, No. 14.

RUSLAND.

De *Kronstadter Zeit*, deelt de volgende opgave mede der Turksche en Russische troepen aan den Donau.

I. Turksche krijsmagt: Te Widdin en omstreken, 50,000 man, waaronder 6000 man kavalerie en 2000 man artillerie met 250 stukken zwaar geschut. Bij Rahowa, 5000 man ongeregelde en 2000 man geregelde troepen. Bij Nikopoli, 10,000 man; bij Sistowa 8000 man. In en om Routschouk 20,000 man; in en om Silistria 15,000; bij Rassowa 11,000; bij Hirsowa 14,000 man, die geposteerd zijn langs den Donau verder op tot Kirkina, een onbeduidend vlek aan de monding van den Donau-arm, die onder den naam van Kedrille bekend is. — II. Van het Russische leger liggen te Ibraïla 10,000 man en 5 afdeelingen Kozakken, benevens 2000 man wallachijsche militie. Te Galaez staan 8000 man; tegenover Isaktschi 6000 man, van Ibraïla tot Turtukai 20,000 man, terwijl in laatstgenoemde stad 7000 man in bezetting liggen. Bij Giurgevo zijn 8,000 man, en een half uur ten noordwesten van Obenitza 15,000 man geposteerd; tegenover Islas, in de rigting van Turna, staan 10,000 man; 6000 man liggen in Karakal en 8000 zijn gekampeerd in de nabijheid van Krajova.

— Berigten uit Russische bronnen, over den zeeslag te Sinope sprekende, deelen mede, dat de Turken, onder meer andere vaartuigen, twee stoomfregatten van 64 stukken zouden verloren hebben. Die opgave is geheel en al onnaauwkeurig, want uit een officiëlen staat der Ottomannische vloot blijkt, dat de Turken slechts stoomfregatten van 30 stukken bezitten.

— Het dagblad: *de Honigbij uit het Noorden*, van Petersburg, verkondigt, dat ten gevolge eener Ukaze, van den 1 Dec. de provincien van Bessarabie en de gouvernementen van Cherson en in de Taurida in staat van beleg zijn verklaard en volgens de krijgswet geregeerd zullen worden.

— De dagbladen uit St. Petersburg berigten, dat de oorlogsschepen in de Oostzee ontwapend en de opvarenden met verlof naar huis gezonden zijn.

Om echter dien maatregel naar eisch te beoordeelen, is het noodig zich te herinneren, dat de equipagien der Russische vloot in de Oostzee, die de beste zeelieden bevatten, nu ongeveer drie maanden geleden naar de vloot in de Zwarte zee zijn overgebragt; en er te Kroonstadt op de Russische schepen slechts lieden van de laatste ligting en nog niet onderrigt, zijn achter gebleven, en het zijn juist die matrozen welke naar hunne haardsteden werden teruggezonden, om daar den winter door te brengen, dewijl de Russische vloot in dat jaargetijde door het ijs toch niets in de Oostzee uitvoeren kan.

— Volgens de laatste telling beloopt de bevolking van Russisch Europa, den Caucasus en Russisch Amerika 65,170,589 zielen.

ZWITSERLAND.

— Het te Geneve gevestigde genootschap ter bevordering der protestantsche belangen, heeft een prijs van 1200 fr. uitgeloofd voor eene populaire geschiedenis der kerkhervorming.

— In het canton Freiburg erlangt de vervaardiging van uurwerken steeds meer uitbreiding. De woningen, die aldaar soms bij dozijnen naast elkander ledig stonden, zijn thans allen verhuurd, en een aantal huizen moest worden bijgebouwd. De koopprijs der huizen is aanmerkelijk gestegen. Eene maatschappij is tot stand gekomen met het doel arbeiderswoningen te bouwen; naauw was het voornemen daartoe bekend, of reeds was voor ruim 100,000 fr. ingeschreven.

Bern, 11 Dec. Het getal der beschuldigden in zake *Contini*, die voor de assises zullen te regt staan, is niet vier, zoo als eerst wordt berigt, maar zeven, waarvan vijf zich in hechtenis bevinden. Allen zijn beschuldigd van medepligtigheid aan het aan *Contini* ten laste gelegde feit. Volgens een gerucht, zou ook de bisschop van Como, mgr. *Ramano*, als beklaagde in de zaak betrokken worden, omdat hij aan *Contini* brieven had gegeven voor de geestelijken, die onder bedoeld zevental begrepen zijn. Er bestaat echter geene reden te gelooven, dat de bondsraad ten deze eene beslissing zal geven, dewijl de gewraakte handeling van mgr. *Ramano* niet op Zwitsersch grondgebied plaats had.

— De groote raad van het canton Wallis heeft met 42 tegen 41 stemmen besloten, de leden der geestelijkheden niet toe te laten tot de uitoefening der staatkundige regten, zoo lang de betrekking tusschen kerk en staat in dat canton niet door een concordaat is geregeld.

Bern, 14 Dec. In deze stad is zekere *Thury*, een hongaarsche vlugteling, die zich als zendeling van Kossuth heeft uitgegeven, in hechtenis genomen. Men beschouwt dit feit als een pendant van het gebeurde met Contini.

— De gemeenteraad *van Carouge* in Genêve, voor het meerendeel uit catholieke leden bestaande, heeft besloten voortaan aan het kerkhof overledenen van beide gezindheden (roomsch-catholieken en protestanten) zonder onderscheid naast elkander te begraven.

SPANJE.

Heden is maarschalk *Narvaez* van Aranjuez naar Loja vertrokken, alwaar familie-aangelegenheden hem riepen. Men zegt dat de maarschalk thans verlangt buiten de politieke beweging te blijven. Nu hij zich min of meer van de oppositie heeft gescheiden, zijn eenige eerzuchtigen deerlijk bedrogen, daar zij ontwaren dat zij kasteelen in de lucht hebben gebouwd.

Madrid, 3 Dec. Sedert drie dagen bezoekt de koningin geregeld elken dag eene der kerken der hoofdstad. Volgens gebruik moet zij kort voor hare bevalling in negen dagen negen kerken bezoeken.

— Het museum voor het zeewezen, dat te Madrid is opgerigt, zal binnen kort worden ingewijd. Onder de voorwerpen, die in de laatste dagen in het museum zijn geplaatst, bevinden zich de volgende hoogst belangrijke werken: 1o. de typografische kaart, ontworpen door *Juan de la Cosa*, die als stuurman Columbus op diens tweede reis verzelde; deze kaart was onlangs door de Spaansche regering, op de verkooping der bibliotheek van Walckenaer te Parijs, aangekocht; 2o. de thermometer, waarvan *don Antonio Ulloa* en *don Jorge Juan*, met verscheidene Fransche geleerden zich bedienden, om den eersten meridiaan te meten; en 3o. de firman, in 1784 door sultan *Abdul-Hamid*, te Constantinopel uitgevaardigd, waarbij de Spaansche admiraal *Aristizabal* werd gemagtigd met zijn smaldeel door de straat der Dardanellen te zeilen.

ITALIE.

Rome. 30 November. Het opstijgen van luchtballen heeft zelden alhier plaats, omdat de overheid niet dan zeer moeijelijk hare toestemming tot dergelijke vertooningen geeft. Onlangs heeft zij echter de noodige vergunning daartoe, op zijne herhaalde aanzoeken, aan een Boloneeschen luchtreiziger verleend. De opstijging, reeds eenmaal door een onbeduidend voorval verhinderd, had op den 27sten plaats, was gelukkig en de luchtbal verdween weldra in de wolken; anderhalf uur later daalde zij weder 25 mijlen afstand van de stad. De luchtreiziger was echter gestikt en de pogingen om hem in het leven terug te roepen, bleven vruchteloos.

Turijn, 6 December. Californie heeft geen stoornis in de metallieke waarde te weeg gebragt, evenmin door het goud dat het zelf heeft opgeleverd, als door dat wat het in verschillende andere gedeelten der wereld heeft doen zoeken. Zonder den gunstigen uitslag van het goudgraven in Californie zoude men het niet in Australie zijn gaan zoeken.

Dit is ook toepasselijk op Piemont.

Voorheen in de midden-eeuwen, ten tijde der Sarracenen, bestond er te Ovado, in de provincie Aqui eene niet onvoordeelige wassching van goudzand, maar langzamerhand had men haar opgegeven en zelfs leed eene compagnie, die haar weder ondernam, sedert 1848 eenige schade.

Onlangs echter heeft een geologist de heer *Eduard Primard*, oud officier van den algemeenen staf, zijn onderzoek tot eene andere plaats bepaald en een stuk grond van eenige kilometers uitgestrektheïd met goudkwarts gevonden.

Men is alstoen tot proefnemingen overgegaan en een professor in de chimie heeft verklaard, dat men slechts in Amerika een kwarts van gelijken rijken inhoud kan vinden.

Ten gevolge van dien is er te Genua eene Fransch-Sardinische maatschappij opgerigt tot ontginning der mijnen van Ovado.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Bij het legerberigt van den Donau-oever, dat het *Journal de Constantinople* geeft, wordt met zeer veel lof melding gemaakt van den moed en den tronwen bijstand van den Spaanschen generaal *Prim* en zijnen staf; deze loffelijke vermelding in een half officieel blad is moeijelijk overeen te brengen met de verklaring der Spaansche bladen, dat generaal *Prim* slechts bloot toeschouwer der krijgsgebeurtenissen is, en met een brief door hem zelven geschreven aan een zijner vrienden te Barcelona, in welken brief hij verklaart: »dat hij te kort zou doen aan zijne regering en aan zich zelven, indien hij de hem opgedragen zending, oefening namelijk, uit het oog verloor.''

TURKYE.

De *Ost-Deutsche Post* berigt, dat volgens de jongste tijdingen uit Trebisonde, drie of vier Turksche fregatten wapenen en krijgsbehoeften op de kust van Circassië, niet ver van Gelendjick, hebben ontscheept. De Circassiërs hebben al die voorwerpen in bezit genomen.

De stam Tschaw, in de nabijheid van Laurestan, op de grenzen van Perzie, tot dusverre steeds in opstand, heeft thans aan de Porte troepen aangeboden om haar in den oorlog tegen Rusland te ondersteunen. — Te Damascus heeft *Mohamed-Effendi*, bestuurder van een klooster, 12000 vrijwilligers op de been gebragt, die bij zonder bezwaar voor de Turksche schatkist, ter beschikking van de Porte heeft gesteld.

— Nadat de Oostenrijksche regering, op verzoek van Rusland, aan hare consuls in Turkije vergunning had verleend de Russische onderdanen aldaar onder hunne bescherming te nemen, is van wege de Porte aan Oostenrijk het verzoek gerigt, dat de in Rusland wonende Turksche onderdanen evenzeer mogen worden gesteld onder de bescherming der Oostenrijksche consuls in dat land, waaraan, na bewilliging van Rusland, ook is gevolg gegeven.

SANDWICH EILANDEN.

De dagbladen dezer eilanden bevatten belangrijke berigten omtrent de schepen in de walvischvangst. De *Sheffield*, komende van Ochostk, te San Francisco binnen geloopen, heeft 610 tonnen traan en 20,000 ponden balein in en deelt mede, dat al de in Junij en Julij ontmoete walvischvangers zeer gelukkig geweest waren en dat indien die uitslag gedurende het overige van het jaargetijde voortduurt, die visscherij dit jaar als het grootst voordeel aanbrengende kan worden beschouwd. Onder de meest gelukkigen komt een Amerikaansche walvischvanger voor, die in een en dertig maanden 7000 tonnen traan en 50,000 ponden balein heeft opgedaan. De visscherij in de Behringstraat heeft denzelfden gunstigen uitslag niet opgeleverd; verscheidene schepen hebben in dit jaar daar niets gevangen, terwijl die in de zee van Ochostk de voordeelige kansen, die zij er gedurende vier achtereenvolgende jaren ontmoeteden, terug hebben mogen vinden.

Ingezonden Stukken.

Batavia, 13 *Februarij* 1854.

Aan
de Redactie van den Java-Bode.

Mijne Heeren!

Vergun ons dat wij ons werpen in het midden van de in Uw blad behandelde quaestie van *waarheid of leugen* betrekkelijk de afdeeling Buitenzorg van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, te meer daar toch de mailcouranten het publiek bezig houden met eene dergelijke quaestie, die ons nog meer aanleiding tot schouderophalen en bedroeving geeft.

Wij verzoeken een klein plaatsje in Uw blad, om daardoor, zoo mogelijk, te vernemen, luidens welke bekende vergunning de Chinezen ter dezer hoofdplaats, sedert bijkans eene maand, tot 3 ja 4 ure 's nachts, de goede burgerij op een oorverdoovend Charivari onthalen. Men zegt ons dat zij feestvieren en wij kunnen het zeer goed begrijpen, dat de Chinezen op Java gevoelen dat zij reden tot dankbaarheid hebben en dat zij aan dat gevoel lucht geven. In zoo verre kunnen wij hun Charivari als eene eere-serenade beschouwen. Maar hoe verpligtend die uitlegging ook zij, meenen wij toch dat de Europesche bewoners van Batavia de uithoezeming van die Chinesche vreugde liever binnen de grenzen van de Chinesche kamp besloten zagen. Veel onbillijks zou daarin niet gelegen zijn, want zoo wij, om ons met de Chinezen te verbroederen, gedurende eenige weken achtereen, des nachts optogten met fakkels en muzijk in de Chinesche kamp hielden, dan geloven wij, zou de policie ons spoedig op de hielen zitten. Zoo als het nu is hebben de Chinezen alleen het privilegie om de Europeanen, in hunne buurten, wakker te maken. Men zal ons tegenvoeren, dat niets aangenamer is dan voor eene korte poos te ontwaken en weder in te sluimeren. Toegestaan; maar dat hangt af van de wijze waarop men ontwaakt. Het Chinesche Charivari heeft ten gevolge dat men met een schrik wakker wordt; is men schutter, men grijpt, in de eerste ontsteltenis, naar zijne wapens, en schrikbeelden van brand en moord en roof verdringen zich in het brein. Nu hoort men het voor Chinesche ooren zoo streelende dansoe-gedoedel en men is gerustgesteld. Maar weder inslapen gaat zoo gemakkelijk niet, want de zenuwen zijn geschokt en de schutter gevoelt zoo even om zijnen bediende *vuur!* te kommanderen en in zijne achtergallerij eene sigaar te roken, totdat de slaap wederkomt. Gelukkig nog, zoo de verstoorde slaap niet moest dienen, om door ziekte verloren krachten weder te krijgen.

Had men tot vergoeding van de gestoorde rust nog maar dragelijke muzyk! Maar neen, het is een gekras, gekners, getjilp, gesnor, gebrom, gekletter, geschetter, dat niet alleen elken Europeaan, maar zelfs al den honden uit de buurt de overtuiging geeft, dat men Chinees moet zijn om het mooi te vinden, en daar nu in onze wijk *pas la queue d'un Chinois* woont, zoo vinden wij daarin eene reden te meer om dien muzykalen landaard te smeken hunne philharmonische uitboezemingen voor zich zelve te houden.

Wij respecteren de zeden van elk volk, maar wij meenen dat een ieder verpligt is om hetzelfde te doen, en zoo onze zeden medebrengen dat wij des nachts slapen, dan komt het ons voor dat wij niet buitensperig zijn als wij verlangen dat de Chinezen ons ten minste onze nachtrust laten. En bleef het nog bij twee of drie nachten, wij zwegen nog; maar neen, mijne heeren, sedert drie weken worden wij gemarteld, en wij kunnen niet berekenen wanneer dat op zal houden.

Of onze plaatselijke overheden vaster slapen dan wij? Wij gelooven het bijna en dat doet ons hoopen dat zij, die de waarde van de nachtrust zoo goed kennen, ons het genot daarvan zullen wedergeven.

Wij noemen ons met achting, mijne heeren!

UEd. Dw. Dienaren,
Az.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Februarij.12	Engelsch	Jane Ewing	J. Dallas	Manilla	30 Jan.	Cork
» .13	Z. M.	Sylph	lt. t/z. 1 kl. v. d. Straaten	Batavia	12 Feb.	Padang.
» .14	Nederl. Indisch	Orestes	Nio Ago	»	9 »	»
» .—	Nederlandsch	Robertus Hendrikus	R. H. Mulder	»	12 »	Rotterdam.
» .15	Hamburgsch	Rio di Janeiro	C. Nuescke	»	13 »	Nederland.
» .—	Engelsch	Thames	G. A. Griffty	Swan-Rivier	29 Jan.	Batavia.
» .16	»	John Buchanan	J. Livingstown	Whampoa	30 »	Liverpool.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Februarij.15	Nederlandsch	Johanna Catharina	Hjelmitröm	Singapore	9 Feb.	Tiedeman en van der Burg.
» .—	Nederl. Indisch	Volkesade	Said Segaf	Palembang	4 »	
» .17	» »	Saynoor		van de Noord		

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Februarij.16	Nederlandsch	Gelderland	A. van Oosteroom	Amsterdam.
» .—	»	Jan van Brakel	Esink	Nederland
» .—	»	Laura en Adele	K. L. Swart	Nederland via Samarang
» .17	Fransch.	Madagascar	Richardeau	Padang.
» .—	Nederlandsch.	Macao.	A. L. Hoffman	Rotterdam via Samarang.
» .18	»	California	Jaski	Amsterdam.
» .—	Amerikaansch	Horsburg	Fuller	Boston
» .—	Nederlandsch	Henriette Geertruide	P. Buys	Soerabaya.
» .—	Nederl. Indisch	Fatahool Mobark	Kassan	»

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Anna Lina *	Siedenburg	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	Margaretha Johanna	M. Schow	Samarang en Soerabaya	»
»	Serrus	K. Mulder	Amsterdam	G. Suermondt & co.
»	Generaal baron van Geen	G. Rotgans	Nederland via Soerabaya	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Palembang	J. Hoekstra	Onbekend	»
»	Wildeman	Berkelbach v. d. Spreukel		Tiedeman en van der Burg.
»	Wassenaar	A. Hofste	Amsterdam	»
»	Johanna Catharina	A. Hjelmiström		»
»	Princes Sophia	J. H. Pellenwessel	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	Amicitia *	C. Hellingman	Amsterdam via Tjilatjap	Haager en Schuurman.
»	Azia *	C. Abrahams Jr.	» » »	»
»	Admiraal Piet Hein *	Hasewinkel	»	»
»	Prins Maurits *	J. Bart	»	B. Kopersmit & co.
»	Joan Melchior Kemper *	J. C. Schaap		»
»	Gertrude	J. Lourens	Nederland via Soerabaya	Reynst en Vinju
Nederl. Indisch	Cecilia	Young	Golf van Persie	Coulster
» »	Ydrosie	Sech Ismael		»
» »	Kasbal Hair.	Sech Bahriso	Soerabaya.	
Engelsch	David Clarke	Deighton	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	Sisters	Duncan	Singapore	McEwen en co.
Amerikaansch	Lowell.	Geo. Macom	Boston	Maclaine, Watson en co.
»	Dolphin	J. C. Hoyt	Singapore.	Paine. Stricker en co.
Fransch.	Sydonie	M. Pion	Nantes	G. Suermondt en co.
Belgisch	Ambronix	de Ruyter		»
»	Amable	E. Bandry	Bordeaux.	Busing, Schöder en co.
Bremer	Auguste	Langenberg		»
Zweedsch	Prins Oscar	F. Melin	Stokholm	»
Deensch	Colibri	Kopperhold	Singapore.	Metzendorf, Wilmans en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een.*

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Febr. 8	Ned.	de Walvisch	Said Alhadat	Batavia.
» —	»	Little Tot.	Katjoong	Passoeroew.
» —	Eng.	Blair	W. Mordy	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Febr. 8	Ned.	de Stad Nijmegen.	P. W. B. Millink	Nederland.
» 9	»	Catharina Maria	Gartmans	Ned. v. Pas.
» —	»	Fathool Wahap	Sech Biljoen	Banjermass.
» —	Bal.	Tyro	Samarang	Balie (Amp.)
» 10	N. I.	st. Langin Lamongan	Pa Sarieman	Pan. v. Prob

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Anna Maria Henriette	F. Zeijlstra	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Christina Agatha	O. Lap	»	»
»	Stad Thiel	W. B. Derks	»	»
»	Japara	C. Kramer	»	W. Cores de Vries.
»	Mathilda	A. Jeke	»	Tiedeman en van der Burg.
»	Kolonel Koopman	J. Klein	»	»
»	Prins Veldmaarschalk	G. de Vries	»	B. J. van Eck en co.
»	Vlashandel	N. F. Hoek	»	»
»	Wilhelmina	J. C. van der Zweep.	»	»
»	Sara Alida Maria	A. Tekelenburg,	»	Hoekstra Gijsing en co.
»	de Zwaluw	J. Luteijn	»	Ruyl Cramer en co.
Nederl. Indisch	Joomating	Oeyboe.	Balie	Oeij Wai Tien.
» »	Kiem Sensing.	Tjoa Kow.	»	Gezagvoerder.
Fransch	Siedonie	U. Pion	Frankrijk	Graupré Moliere en co.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Nanem der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Febr. 4	Ned.	Little Tot	Katjoong	Sumanap.

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Febr. 2	Ned.	Alblasserdam	G. P. Pott	Rotterdam.
» —	»	Maximiliaan Theodoor	de Voer	Amsterdam.
» 7	»	Ottolina	J. J. Prange	»
» —	»	Little Lot	Katjoong	Soerabaya.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Prinses Sophia:* de heer *J. A. M. Gouijn.* — Jonge heer *J. J. van der Gengten.*

Met het Ned. schip *Johanna Catharina:* de heer *W. L. Estiange.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Gelderland:* de heeren *J. A. Hager, echtgenoot en 2 kinderen met 1 bediende. — J. J. Scheuer, echtgenoot en 2 kinderen met 1 bediende. — D. Planken, kapt. der infanterie. — Jonge heer L. S. van der Mölen. — Wiegmann. — 6 gepasporteerde militairen.*

Met het Ned. schip *Jan van Brakel: 4 gegageerde en gepasporteerde militairen.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 15 *tot en met den* 18 *Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Croé per praauw Djoekong gez. Kalndien.

129 pic. dammar. 22 do. gomelastiek. *Tjie Tengoan.*

Van Croé per praauw Pantjallang gez. Boetjoe.

67 pic. dammar. 200 ps. klappers. 278 koelak klapp. olie. *Hunter Houghton en co.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Mastarie.

10 pic. uijen. 3 do. karbouwvet. 12 roll. bant matten. 16 do. zwt. touw. 3000 ps. aardewerk. 2000 do. eende eijeren. 4000 do. arensuiker. *Oeij Toen.*

Van Bantam per praauw Sampang gez, Ratim.

7000 ps. arensuiker. 6000 do. aardewerk. 6000 do. eende eijeren. 10.000 kamirie noten. *Tan Kie.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Alwan.

150 pic. olie koeken. 3 do. karbouwvet. *Toosaban.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Sadie

80 pic. zwt. peper. 13 do. gomelastiek. 6 ps. aardew. *Oeij Tianseng.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez, Marata

180 zakk. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Tanara per praauw Sampang gez. Kadien.

2 zakk. groene katjang. 250 ps. wareng. *Lim Gam.*

Van Singapore per ned. schip *Johanna Catharina* gez. Hjelmstrom agt Tiedeman en v. d. Burg.

4 kn. manufact. 3 do. bier. 20 zakk. gram. *Adam en co.*
1600 zakk. tarwe 2000 st. planken. *Andreas en co.*

Van Palembang per ned. ind. schoener *Volkesada* gez. Said Mohamat bin aloei Segaf.

2$^{97}/_{200}$ pic. was. $^{1}/_{2}$ do. haring. 2000 ps. dakpannen. *Gezagv.*
55$^{40}/_{100}$ pic. gedr. garnalen. 324$^{50}/_{100}$ do. ong. katoen. *Said aloewie bin Achmat.*
2 corg. pal. zijde slendangs. 1 rottingmat. *Sech acht. Magroes.*
$^{1}/_{4}$ pic. tabak. 1$^{18}/_{20}$ corg. pal. kat. sarongs. $^{2}/_{20}$ do. inl. schrijfkisten $^{5}/_{20}$ do. pal. zijde kleedjes. $^{2}/_{20}$ do. idem, sarongs. 1 do. idem. slendangs. 4 do. witte mutsen. 70 fl. arab ruikende olie. *Sech salim bin Boegies.*

Van Tanara per praauw Sampang gez. Saiman.

70 pic. houtskolen. *Loa Tjapsoeij.*

UITVOER.

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stooms. *Java* gez. G. Batten agt. MacLaine Watson en co.

Lading voor Muntok.

2 kn. witte wijn. 1 kt. bier. 94 ps. speelgoed. 1$^{1}/_{2}$ el. laken. 2 ps. elastiek centuren. *Laugier en Esmiol.*
70 keld. genever. 2 md. bier. 1 kt. provisien. 2 ps lampen bollen. *John Pryce en co.*
1 kt. 30 corg. batavia gedr. sarongs. 25 ps. eur. chitsen. 20 do. do. longclots. 6 do. do. zwt. katoen. 1$^{1}/_{2}$ do. batav. bat. doeken 4 ps. eur. blaauw katoen, 3 do. do. roode do. 1 do. kat. tjelees. 1 corg. wollen dekens. 10 ps. zeep. *Sech awal Jawas.*
2 vn. wijn. uit het entrep. *G. Suermondt en co.*
50 kn. roodewijn, voor Palemb. *Alg. Pakhm.*
10 keld. arak. » Singap. *Gezagv.*
1 kt. rhenosceros hoorn. *de Weerdt. Ruyl en co.*
186 ps. buffelhoorn, $^{80}/_{100}$ pic. djalie rijst. 4 potten chin. reukwater. 10 tonnen tamarinde, 38 pic. poedersuiker. 34 do. .... *Tan Tiangliat.*
1 kt. tanah, batik doeken, 1 do. mac. stroohoeden, *Lim Hoa.*
1 » java » goederen. *Sech awal Jawas.*
20 leggers arak, 6 keld. genever. *Paine Stricker en co.*
21$^{60}/_{100}$ pic. notenmuscaat. 1$^{70}/_{100}$ do. foelie. 19 do. binnl. kalk. *Hunter Houghton en co.*
12 keld. genever. *Stiuve.*
2300 sp. matten. *f* 1200 zilver specie. *Tjia Kiokbie.*
22$^{1}/_{2}$ pic. java stroogaren. 8200 boss. lampepitten. *Tjanseng.*
$^{92}/_{100}$ pic. notenmuscaat. 2300 zilver sp. matten. *Njo Bangie.*
f 2900 goudgeld. *Han Tjengsan.*
20 vs, pons. 20 do. java brandewijn. 20 ks. likeur. *E. T. Goring.*
1000 ps. zilv. sp. matten. *Tiedeman en v. d. Burg.*
2 kn. jap. lakwerk. *McEwen en co.*
1 kt. 1 corg. bat. stroomatten. 20 catt. schildpad schillen. 15 do. rhenosceroshoorn. 1 ps. eur. longclots. 45 catt. vogelnestjes. 27000 ps. zilv. sp. matten. *Kang Kengtiong.*
2 ps. paarden. *Morgan Melbourn en co.*
11 vn. verfwaren. 4 ks. do. 10 kn. lijnolie. 1 pak genie goederen. voor Muntok en Palembang *den 2e alg. Pakhm.*
13 thail vogelnetjes. 600 zilv. sp. matten. v. Singap. *Tan Iok.*
1300 zilver sp. matten. voor idem. *MacLaine Watson en co.*
Voor Riouw 1 kt. milt. goederen. 1 do. roodewijn. voor Palemb. 1 kt. milt. goederen. 33 vn. gezt vleesch. 3 do. azijn. 3 do. gezt vleesch. 53 slaaptafels. 5 kn. milt. goederen. 24 ps. schragen. 3 emmers. 3 watervaten. 6 banken. *den 1e alg. Pakhm.*
voor Singap. 7$^{1}/_{2}$ corg. batav. bat. soga doeken. 4 catt. do. reukende olie. *f* 25000 goudgeld. *Said aloei Satrie.*
» » 201 zakk. poedersuiker. *Lie Goe.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Gelderland* gez. A. van Oostroom agt. Haager en Schuurmau.

3 hamm. 6 ks. 10 vs. provis- *aan boord gebl. lad. v. Nederland.* 150 pic. tin. N. H. M.
2296$^{21}/_{100}$ pic. koffij. 5501 do. suiker. *O. J. M. v. A. en L.*
60 pic. rotting. Agenten.
1 vt. volksbrood uit entrep. *Radijs.*
1 kt. jap. goedren. *Corver.*
10 pic. buffelhoorns. *Brandes.*
1000 ps. koehuiden. 53 kn. indigo. *Dorrepaal en co.*
97 kn. indigo. 2 do. confituren. en anocoroot. *B. Kopersmit en co.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Holland* gez. Meinders agt. Paine Stricker en co.

500 pic. rijst. 93 do. sapanhout. *MacLaine Watson en co.*

Naar Tjiringien per praauw Sampang gez. Kabieb.

2 ps. blikke lantaarns. 50 do. led. tonnen. *f* 1250 kopergeld. *f* 2700 papiergeld. *Tjoe Sengkiat.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Moekassim.

6 ks. pruimen. 5 kn. wijn. 12 pak en ks. zeep. 1 krandj. bier, 40 pic, java tabak. 80000 ps. gez. kemboong. 1 led. ton. 1 rol gemoetie touw. 2 pic. buffelvet. *Oeij Kaijtjoan.*

Naar Nantes via Padang per Fr. schip *Madagascar* gez. Richardeau agt. G. Suermondt en co.

904 pic. tin uit entrep. 400 do. gomelastiek. 1000 do. rijst. 50 do. rotting. 6 do. buffelhoorn. 10000 ps. goenie zakken. *Agenten.*
9 coll. gedr. kleederen. 1 kt. jap. rariteiten *Dubraij.*

Naar Rotterdam via Samarang per ned. schip *Macao.* gez. A. L. Hoffman agt. Tiedeman en v. d. Burg.

546 pic. suiker. *B. Kopersmit en co.*
60 » rotting. *Agenten.*
2324 » suiker. *G. Suermondt en co.*

Naar Bantam per praauw Kollek gez. Praman.

6 ps. eur. ginghams. 3 do. do. wit katoen. 46 do. batav. soga doeken. 1 do. do. zwt. katoen. 1 do. eur. chitsen. 2 pakk. do. naaigaren. 1 doz. thee komm. 1 fl. hagel. 10 catt. notenmuscaat. 10 ps. goloks. *f* 100 kopergeld. 440 zilv. sp. matten. *Raman.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Kadam.

75.000 ps. kemboong. 7 pic. gambier. 1 kt. thee. 2 do. zeep. 12 pakje chin. tabak. 3 catt. kaarsen. 1 ton soija. *Saum Thie.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Massal.

100,000 ps. kemboong. 1 kt. thee. 2 do. zeep. 1 pak offer papier. *Tjia Tianseng.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Jan van Brakel* gez. W. L. Esink agt. de Weerdt Ruyl en co.

44 kn. schildpad. *aan baord gebl. lad. v. Macasser.*
300 pic. tin. 56 do. rotting. 3850 do. koffij. 450$^{21}/_{100}$ do. suiker. 227 kn. indigo. 886 do. thee. 2 do. vlas. *N. H. M.*

Naar Amsterdam per ned. schip *California* gez. T. C. Jaskie. agent. B. Kopersmit en co.

105 pic. rotting. 5164 do. suiker. 883 do. zwt. peper. 518 do. rijst. 150 legg. arak. 30 vs. boter uit entrep. *Agenten.*
45 pic. rotting. 10.900 ps. do. stokken. *Waitz Stuve en co.*
126 pic. gomdammar. *Paine Stricker en co.*
232 » cassia. *de Weerdt Ruyl en co.*
24 kn. jap. goederen. *J. R. Lange.*
1 kt. inh. een defecte telescoop. 882 do. jap. boomwas nit entrep 9 coll. jap. goederen. *de Wolff.*
50 legg. arak. *Kreglinger Dummler en co.*
39/$_{1}$—22/$_{2}$ legg. arak. *E. Moormann en co.*
1 jap. tafel. *van Lennep.*
1 vt. gort. uit entrep, 1 do. groene erwten. *Radijs.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Laura en Adele* gez. K. L. Swart agt. E. Moormann en co.

90 pic. rotting. 140 do. gomelastiek. 148 do. zwt. peper. 60 do. cassia vera. 760 st. buffelhuiden. 7 pic. java kaneel. 50/$_{1}$ leggers arak. *Bahrs en Kinder.*

Naar Soerabaya en Bandjermassing per ned. ind. bark *Fatahool Moebarak* gez. Kassan.

Lading voor Soerabaya.

33 kn. bier uit entrep. 67 do. do. 3000 ps. vloersteenen. *Kreglinger Dummler en co.*
10 kn. manufact. uit entrep. 100 keld. genever. 300 ps. zakken. 1 kt. gev. katoen. 7 do. kat. goederen. 1 kt. gedr. katoen. *de Weerdt Ruyl en co.*
5 kn. glazen koralen uit entrep, 2 do. gedr. katoenen uit do. 1 kt, 3 bn. gedr. katoen. *E. Moormann en co.*
299 potjes gezt. uijen. *Mohamat Ariep.*
1 kt. hoeden. *L. Platon.*
2 kn. fluweel. 1 baal lastengs. 1 kt. div. zijde modewaren. 1 do. bat. doeken. 1 do. potlooden. 1 do. dames hoeden. 2 do. schertings. 1 do. mousseline. 2 do. zakdoeken. 1 do. glaswerk. *Pandel en Stiehaus.*
8 kn. inh. 2 canapees. 2 voltaires. 18 stoelen. 5 tapijten. 3 tafelkleeden. 1 pijp. cognac. 1 kt. porcelein theeservies. *Vaupel en co*
5 vn. koolteer. *Jacometti.*
2 kn. madapoll. 1 rol servetgoed. 25 ps. buitenz. sarongs. 3/$_{4}$ ks. man. sigaren. 1$^{1}/_{2}$ dos. ruikende zeep. 3 fless. gardamong. *P. W. Hofland.*
140 pic. eur. ijzer. 1 kt. kramerijen. 28 pic. eng. ijzer. *Hunter Houghton en co.*
26$^{87}/_{100}$ pic. zwt. dammar. *D. N. Buys en co.*
1 kt. hagel. 2 do. jap. goederen. 3 do. anisette. *v. d. Biesen & Zoon.*
4 kn. manufact. 4 vn. patjols. 2 do. gollok. 1 do. ariets. 1 kt. sloten. 49 stell. tafelmessen. *W. L. van Slooten.*
1 kn. medicijnen en glaswerk. *D. N. Buys en co.*
1 kt. div. kramerijen. 2 do. madapoll. 3 do. glaswerk. 1 do. eng. zadels. 10 vs. boter. 20 kn. div. dranken. 13 kn. 8 krandj. holl. bier. 5 md. seltserwater. 15 ks. saucijssen. 25 keld. genever. 1. vt. 4 md. holl. bier. 10 kn. koeken. 1 do. lavenderwater. 20/m man. sigaren. 1 krandj. aardewerk. *Gouw Kianhian.*
197 zakk. tarwe. 150 keld. genever. 30 pic. komijnzaad 3 kn. vuurwerk. 40/m. man. sigaren. *John Arathoon.*
15 vn. azijn en cognac. 130 kn. provis. aardewerk en glaswerk. 1 kt. modewaren. 100 vn. meel. *E. M. Gumprich.*
8 kn. madera. 2 do. aardewerk. *Gouw Kianhian.*
1 kt. jaconets. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. snaren. *gebr. Beijnon.*

Lading voor Bandjermassing.

2 kn. naaigaren. 2 do. chitsen. 1 kt. zwt. katoen. 1 do. adr. chits. *Kassan.*

Naar Soerabaya per ned. schip *Henriette Geertruida* gez. P. Buys. agt. de Weerdt Ruyl en co.

10 vs. specie. *f* 100.000.— 4746 stav. 84 boss. ijzer. 200 vs. boter 500 keld. genever, 844 coll. machinerien, 2 stoompijpen. 20,000 vuurvastesteenen. 6 ijzeren bakken. 17 kn. machinerien, 4 ijzer, aanbeelden. 4 stuk rondijzer. 3 kn. wijn. 1 do. koek en schoenen. 25 do. bier. *aan boord gebl. lad. van Nederland.*

Naar Boston per Am. schip *Horsburgh* gez. David S. Fuller. agt. Paine Stricker en co.

7925 pic. koffij. 29 do. notenmuscaat. 3 do. foelie. 295 do. rotting. 242 kn. waaijers uit entrep. *Agenten.*
3066 pic. gambier. 38 kn. foelie. 240 do. notenmuscaat. 6400 boss. rotting. *aan boord gebl lad. v. Singapore.*

Naar Nederland per ned. schip *Anna Lena* gez. J. Siedenburg. agt. Paine Stricker en co.

62 pic. rotting. 30 kadranghout. 983 do. koffij. 1 kt. arrowroot. 12/$_{4}$ ks. man. sigaren. 8 do. jap. porcelein. 1 blikk. koker zijde. 2 kn. confituren. 1 md. suikerwerk. *Agenten.*
23$^{22}/_{100}$ pic. notenmuscaat. uit entrep. *Morgan Melbourn en co.*
2914 » suiker. *G. Suermondt en co.*
175 » tin. *N. H. M.*
2 kn. soija, 1 kt. kanarie olie. *Petie.*

Naar de Golf van Persie per ned. ind. schip *Cecilia* gez. C. B. Young agt. Coulster.

27 pic. touwwerk uit entrep. *Busing Schröder en co.*
5000 pic. suiker. 971 do. do. *Said aloei Satrie.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den* 8 *tot en met den* 10 *Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Batavia per ned. schoener *de Walvisch* gez. Said aloei Alhadat agt. Said Jafar Segaf.

1 kt. en 1 rol schrijfbehoeften. *Adam en co.*
1 kt. boeken. 19 kn. en bn. manufact. chin. goederen en kleinigheden. 4 vs. spijkers. *Order.*
200 ks. zeep. *Mc. Millan Marten en co.*
12 vs. spijkers. *Fraser Eaton en co.*
13 kn. meubelen en marmerbladen. *Mathiesen.*
30 kn. champagne. 1 pak man. sigaren. 1 do. shawls. *B. J. v. Eck en co.*
20 ks. rhijnwijn. *Van Delden.*
15 kn. bladkoper. 1 do. teekenbehoeften. *Ruyl Cramer en co.*
29 md. aardewerk. 30 pic. salpeter. 30 ks. caster olie. *Thomas.*

UITVOER.

Naar Bandjermassing per ned. bark *Fathool Wahap* gez. Sech abd. Biljoen.

11 kn. en bn. manufact. en glaswerk. 150 pic. rijst en eenige stukjes. manufact. *Said Hassan bin Smeer.*
5 kn. bier. *Ten Siethoff en Schot.*

Naar Nederland per ned. schip *Sirius* gez. H. Mulder.

11$^{48}/_{100}$ pic. rotting 1200 st. koehuiden. *Fraser Eaton en co.*
450 pic. tabaksbladeren. *P. Kervel en co.*
30 legg. arak. 4496$^{09}/_{100}$ pic. rijst. 2953$^{45}/_{100}$ do. suiker. *Hoekstra Gijsing en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.